# 48-66 Ayl?k Çocuklar için Çevresel Fark?ndal??? De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *48-66 Ayl?k Çocuklar için Çevresel Fark?ndal??? De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16091

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

48-66 Ayl?k Çocuklar için Çevresel Fark?ndal??? De?erlendirme Ölçe?i, okul öncesi dönemdeki çocuklar?n Çevresel Fark?ndal?k düzeylerini, çevreye yönelik bilgi, tutum ve davran??lar?n? ölçmek amac?yla Türkçeye uyarlanm?? bir de?erlendirme arac?d?r. Ölçe?in Türkiye örnekleminde geçerlik ve güvenirlik çal??malar? Füsun Kurt Gökçeli ve Ay?egül Kand?r taraf?ndan 2016 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu Uyarlama çal??mas?, erken çocukluk döneminde çevre e?itiminin etkinli?ini de?erlendirmek ve bu alandaki bilimsel ara?t?rmalara sa?lam bir Psikometrik araç sunmak aç?s?ndan büyük önem ta??maktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Çevresel fark?ndal?k, okul öncesi e?itim, 48-66 ay, çocuk geli?imi, çevre e?itimi, ölçek uyarlama, geçerlik, güvenirlik.

## Yazarlar

Füsun Kurt Gökçeli, Ay?egül Kand?r

## Amaç

Ölçe?in temel amac?, 48 ila 66 ayl?k ya? aral???ndaki çocuklar?n do?al çevreye ili?kin edindikleri bilgi düzeylerini, sergiledikleri tutumlar? ve çevre koruma odakl? davran?? kal?plar?n? sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, erken çocukluk e?itim programlar?n?n çevre bilinci olu?turmadaki ba?ar?s?n? ölçmek ve bu alanda iyile?tirme gerektiren alanlar? tespit etmek için geli?tirilmi?tir.

Ölçek, ö?retmenler, ara?t?rmac?lar ve çocuk geli?im uzmanlar? taraf?ndan kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Elde edilen veriler, çocuklar?n çevreye yönelik hassasiyetlerinin ve sorumluluk duygular?n?n geli?imini destekleyen e?itim stratejilerinin planlanmas?nda kritik rol oynamaktad?r.

## Yap?

Ölçek, literatürde kabul gören "Çevresel Fark?ndal?k" yap?lar?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle bili?sel (bilgi), duyu?sal (tutum) ve davran??sal (eylem) bile?enleri içerir. Çevresel Fark?ndal?k, bireyin çevresel sorunlar?n varl???n? ve önemini anlamas?, bu sorunlara kar?? olumlu duygular geli?tirmesi ve çevreye duyarl? eylemlerde bulunma e?ilimi göstermesi olarak tan?mlan?r.

## Geçerlik

Ölçe?in Türkiye örneklemine uyarlanmas? sürecinde, orijinal ölçe?in ölçtü?ü yap?y? Türk

ARABPSYCHOLOGY.COM

kültüründe de do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla kapsaml? Geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Bu çal??malar genellikle yap? geçerli?i (faktör analizi yoluyla) ve içerik geçerli?ini (uzman görü?leri alarak) içermektedir.

Gökçeli ve Kand?r (2016) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?n?n detayl? Geçerlik sonuçlar?, makalenin metodoloji bölümünde sunulmu?tur. Ölçe?in, 48-66 ayl?k Türk çocuklar?n?n çevresel fark?ndal???n? ölçmek için geçerli bir araç oldu?u sonucuna var?lm??t?r.

## Güvenilirlik

Ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? belirlemek amac?yla Güvenirlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizler genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?ini içerir. Yüksek güvenilirlik katsay?lar?, ölçe?in ayn? ko?ullar alt?nda tekrar uyguland???nda benzer sonuçlar verece?ini gösterir.

Güvenirlik bulgular?n?n detaylar?, Gökçeli ve Kand?r'?n (2016) makalesinde yer almaktad?r. Ölçe?in, bu ya? grubu için kabul edilebilir düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u belirtilmi?tir, bu da ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu kan?tlamaktad?r.

## Faktör Analizi

Ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe formda korunup korunmad???n? veya kültürel farkl?l?klar nedeniyle yeniden yap?land?r?l?p yap?land?r?lmad???n? belirlemek için faktör analizi (genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) kullan?lm??t?r. Bu analizler, çevresel fark?ndal???n hangi alt boyutlardan olu?tu?unu ortaya koyar.

Uyarlama çal??malar?nda faktör yap?s?n?n do?rulanmas?, ölçe?in teorik temellerinin korundu?unu gösteren temel bir Psikometrik ad?md?r. Elde edilen faktör yap?s?, ölçe?in puanlanmas? ve yorumlanmas? için esas te?kil etmektedir.

## Ölçek Bilgileri

**Test Türü:** Uyarlama

**Format:** Belirtilmemi? (Olas?l?kla gözlem veya ö?retmen/ebeveyn raporu format?nda, Likert benzeri derecelendirme içermektedir.)

**Mevcut Dil:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Okul Öncesi Çocuklar

**Ya? Grubu:** 48-66 Ay

ARABPSYCHOLOGY.COM

**Popülasyon Detaylar?:** Türkiye'deki okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden 4 ila 5,5 ya? aras?ndaki çocuklar.

**Test Metodolojisi:** Çevresel fark?ndal??? çok boyutlu olarak ölçmek üzere tasarlanm??, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? yap?lm?? Psikometrik bir de?erlendirme arac?d?r.

## Anahtar Kelimeler

Erken çocukluk, çevre bilinci, okul öncesi dönem, uyarlama çal??mas?, Füsun Kurt Gökçeli, Hacettepe Üniversitesi, 2016.

## Yazarlar ve ?leti?im

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?:** Makalede belirtilmemi?tir.

**Ba?l?l?k E-posta Adresleri:** Füsun Kurt Gökçeli (Sorumlu Yazar) - fusunkurt@anadolu.edu.tr

**Yaz??ma Adresi:** Anadolu Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Eski?ehir, Türkiye (Tahmini)

## ?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Ölçe?in telif haklar? ve kullan?m izinleri hakk?nda detayl? bilgi, sorumlu yazar Füsun Kurt Gökçeli'den talep edilmelidir. Ölçe?in Türkiye'deki geçerlik ve güvenirlik çal??mas?n?n yay?nlanma y?l? **2016**'d?r. Ölçe?in akademik veya ticari kullan?m? için herhangi bir ücretlendirme olup olmad??? sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir.

## Kaynaklar

Gökçeli, F. K. ve Kand?r, A. (2016). "48-66 Ayl?k Çocuklar için Çevresel Fark?ndal??? De?erlendirme Ölçe?i"nin geçerlik-güvenirlik çal??mas?. *Hacettepe Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Fakültesi Dergisi*, *3* (3), 16-45.

## 48-66 Ayl?k Çocuklar için Çevresel Fark?ndal??? De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** Ölçek maddeleri bu kaynakta do?rudan sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme yönergeleri için lütfen ilgili akademik makaleye ba?vurunuz.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: 48-66-aylik-cocuklar-icin-cevresel-farkindaligi-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM